ใบงานที่ ๖: เสน่ห์ภาษาพาสนุก

ตอนที่ ๑ (การเล่นคำพ้องเสียงและพ้องรูป)

รายวิชา: ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (วรรณคดีวิจักษ์)

เรื่อง: กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

ชื่อ-สกุล: ..... ชั้น: ม. ๑/..... เลขที่: .....

จุดประสงค์: เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์ความโดดเด่นด้านวรรณศิลป์ในการเล่นคำของกวีได้

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนด ขีดเส้นใต้คำที่มีการ “เล่นคำ” (การนำชื่ออาหารมาพ้องกับความรู้สึกหรือสิ่งรอบตัว) และเขียนอธิบายความหมายว่ากวีเชื่อมโยงชื่ออาหารเข้ากับความรู้สึกได้อย่างไร

ข้อที่ ๑

บทประพันธ์:

เห็นหรุ่มรุมทรวงเศร้า รุ่มรุ่มเร้าคือไฟฟอน
เจ็บไกลใจอาวรณ์ ร้อนรุมรุ่มกลุ้มกลางทรวง



๑.๑ คำที่กวีใช้เล่นคำ ได้แก่คำว่า .....

๑.๒ กวีเชื่อมโยงชื่ออาหารเข้ากับความเศร้าได้อย่างไร จงอธิบาย

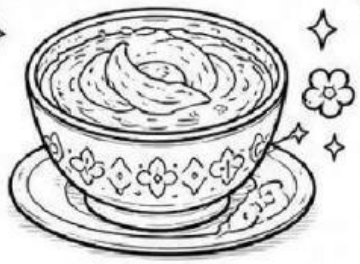
ตอบ .....

.....

ข้อที่ ๒

บทประพันธ์:

รังนกนึ่งน่าชด โอชารสกว่าทั้งปวง
นกพรากจากรังรวง เหมือนเรียมร้างห่างห้องหวน



๒.๑ คำที่กวีใช้เล่นคำ ได้แก่คำว่า .....

๒.๒ กวีเชื่อมโยงชื่ออาหารเข้ากับความเศร้าได้อย่างไร จงอธิบาย

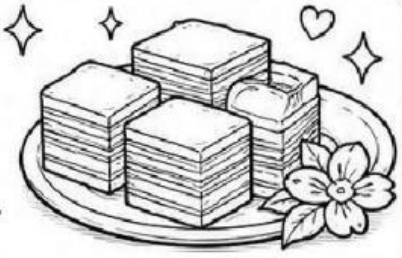
ตอบ .....

.....

ข้อที่ ๓

บทประพันธ์:

ล่าเตียงคิดเตียงน้อง นอนเตียงทองทำเมืองบน
ลดหลั่นชั้นชอบกล ยลอยากนิทรคิดแนบนอน



๓.๑ คำที่กวีใช้เล่นคำ ได้แก่คำว่า .....

๓.๒ กวีเชื่อมโยงชื่ออาหารเข้ากับความรู้สึกได้อย่างไร จงอธิบาย

ตอบ .....

.....

.....

LIVEWORKSHEETS

ใบงานที่ ๗: เสน่ห์ภาษาพาสนุก

ตอนที่ ๒ (ภาพพจน์และอุปมาอุปไมย)

รายวิชา: ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (วรรณดีวิจักษ์)

เรื่อง: กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

ชื่อ-สกุล: ..... **ชั้น: ม. ๑/.....** **เลขที่:** .....

จุดประสงค์: เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์การใช้โวหารภาพพจน์ (การเปรียบเทียบและกล่าวเกินจริง) ที่ทำให้เกิดจินตภาพในการอ่าน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนดให้ แล้วอธิบายว่าประโยคเหล่านั้นเปรียบเทียบสิ่งใดกับสิ่งใด และการเปรียบเทียบนั้นช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพหรือสัมผัสถึงความอร่อยได้อย่างไร

ข้อที่ ๑

บทประพันธ์:

มัสมั่นแกงแก้วตา หอมยี่หร่ารสร้อนแรง
ชายใดได้กลืนแกง แรงอยากให้ใฝ่ฝันหา



๑.๑ บทประพันธ์นี้ใช้โวหารภาพพจน์กล่าวเปรียบเทียบถึงสิ่งใด

ตอบ .....

.....

๑.๒ การใช้ภาพพจน์ในบทประพันธ์นี้ช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพหรือสัมผัสถึงความอร่อยได้อย่างไร

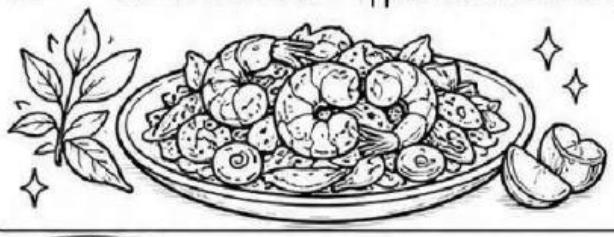
ตอบ .....

.....

ข้อที่ ๒

บทประพันธ์:

ก้อยกุ้งปรุงประทิ่น วางถึงลิ้นตื้นแดโดย
รสทิพย์หยิบมาโปรย ฤๅจะเปรียบเทียบทันขวัญ



๒.๑ บทประพันธ์นี้ใช้โวหารภาพพจน์กล่าวเปรียบเทียบถึงสิ่งใด

ตอบ .....

.....

๒.๒ การใช้ภาพพจน์ในบทประพันธ์นี้ช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพหรือสัมผัสถึงความอร่อยได้อย่างไร

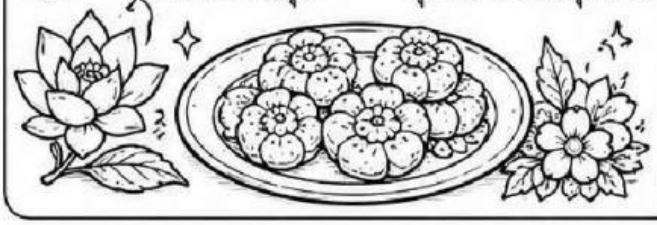
ตอบ .....

.....

ข้อที่ ๓

บทประพันธ์:

ช่อม่วงเหมาะมีรส หอมปรากฏกลโกสุม
คิดสี่สไลคลุม หุ้มห่อม่วงดวงพุดตาน



๓.๑ บทประพันธ์นี้ใช้โวหารภาพพจน์กล่าวเปรียบเทียบถึงสิ่งใด (สังเกตคำว่า “กล”)

ตอบ .....

.....

๓.๒ การใช้ภาพพจน์ในบทประพันธ์นี้ช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพหรือสัมผัสถึงความอร่อยได้อย่างไร

ตอบ .....

.....

LIVEWORKSHEETS



ใบงานที่ ๘

รสรักรำพึง

(อารมณ์ความรู้สึกในวรรณคดี)

รายวิชา: ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (วรรณคดีวิจักษ์)



เรื่อง: กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

ชื่อ-สกุล: ..... ชั้น: ม. ๑/..... เลขที่: .....



จุดประสงค์: เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์อารมณ์ความรู้สึกของความรัก และความคิดถึงที่ซ่อนอยู่ในบทพรรณนาอาหาร



ตอนที่ ๑: บทพรรณนารำพึงรำพัน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนศึกษาและทำความเข้าใจบทประพันธ์ต่อไปนี้ ซึ่งเป็นตอนที่กวีรำพึงรำพันถึงนางอันเป็นที่รัก



รังนกนึ่งน่าชด	โอชารสกว่าทั้งปวง
นกพรากจากรังรวง	เหมือนเรียมร้างห่างห้องหวน
เห็นหรุ่มรุมทรวงเศร้า	รุ่มรุ่มเร้าคือไฟฟอน
เจ็บไกลใจอาวรณ์	ร้อนรุมรุ่มกลุ้มกลางทรวง



ตอนที่ ๒: อาหารกับความทรงจำ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนบทความสั้นความยาว ๕-๗ บรรทัด ในหัวข้อ “อาหารกับความทรงจำ” โดยวิเคราะห์ว่าเหตุใดอาหารแต่ละจานจึงทำให้กวีคิดถึงหญิงที่รัก และจงเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของนักเรียน เพื่อบอกเล่าว่ามีอาหารจานใดที่ทำให้นึกถึงใครบางคน พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ

หัวข้อ “อาหารกับความทรงจำ”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....





LIVEWORKSHEETS

ใบงานที่ ๙: ภูมิปัญญาคู่ครัวไทย

(คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม)

รายวิชา: ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (วรรณดดีวิจักษ์)

เรื่อง: กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

ชื่อ-สกุล: ..... **ชั้น: ม. ๑/**..... **เลขที่:** .....

จุดประสงค์: เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์วิถีชีวิต วัฒนธรรมการกิน และความประณีตของคนไทยในอดีต

ตอนที่ ๑: ความประณีตและศิลปะคู่ครัวไทย

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านคำถามเชิงวิเคราะห์ต่อไปนี้ แล้วเขียนอธิบายพร้อมยกตัวอย่างจากวรรณคดีประกอบให้ชัดเจน

๑. วรรณคดีเรื่อง "กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน" สะท้อนให้เห็นถึงความประณีตและศิลปะในการทำอาหารของสตรีไทยในอดีต (ชาววัง) ในเรื่องใดบ้าง จงอธิบายและยกตัวอย่างประกอบ
(แนวการตอบ: พิจารณาจากการเตรียมวัตถุดิบ การตกแต่งรูปลักษณ์อาหาร การจับจีบ หรือการอบกลิ่น)

ตอบ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๒: อิทธิพลของต่างชาติในอาหารไทย

คำชี้แจง: อาหารและเครื่องเทศหลายชนิดในวรรณคดีเรื่องนี้แสดงให้เห็นถึงการติดต่อค้าขายและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างชาติ ให้นักเรียนยกตัวอย่างวัตถุดิบ เครื่องเทศ หรือชื่ออาหารที่ได้รับอิทธิพลจากต่างชาติที่ปรากฏในเรื่อง มาจำนวน ๓ ชนิด พร้อมอธิบายลักษณะสั้นๆ

๑. ชื่ออาหาร / เครื่องเทศ คือ .....
ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรม / มีลักษณะเด่น คือ .....
.....

๒. ชื่ออาหาร / เครื่องเทศ คือ .....
ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรม / มีลักษณะเด่น คือ .....
.....

๓. ชื่ออาหาร / เครื่องเทศ คือ .....
ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรม / มีลักษณะเด่น คือ .....
.....

LIVEWORKSHEETS